Dosarul nr. 5r-1243/2024
4-24035678-12-5r-01042024

H O T Ă R Â R E
În numele legii

19 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Lilia Lupaşco
Grefier Mariana Harabagiu

În lipsa, însă cu respectarea citării legale a:
Petiţionarului Eugeniu Bahu
Agentului constatator Ion Goncear

a examinat în şedinţa de judecată publică contestaţia depusă de ***Bahu Eugeniu*** născut la *****, IDNP: *****, domiciliat în mun. *****, str. ***** 9/1, *****, împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 012795 şi a deciziei de sancţionare din 16.06.2023 în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, întocmite de către agentul constatator – din cadrul INSP al IGP, Goncear Ion, instanţa

c o n s t a t ă :

La 16 iunie 2023, în privinţa cet. ***Bahu Eugeniu*** a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/ nr. MAI06 012795 şi decizia de sancţionare în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, cu aplicarea sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă în mărime de 15 unităţi convenţionale, ceea ce constituie 750 (şapte sute cincizeci) lei şi 3 puncte de penalizare.

Nefiind de acord cu procesul-verbal întocmit la 16 iunie 2023 pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, ***la 25.03.2024***, Bahu Eugeniu, a depus contestaţie în adresa Inspectoratului Naţional de Securitate Publică.

În motivarea contestaţiei a indicat că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie.

A explicat că, nu a făcut cunoştinţă cu procesul-verbal şi regulile de circulaţie indicate în el, nu le-a încălcat. Nu i-a fost eliberată o copie a procesului-verbal în conformitate cu prevederile art. 443 alin. (13) Cod contravenţional.

Petiţionarul a indicat că procesului-verbal nr. 06012795 din 16.06.2023 este contrafăcut, deoarece sancţiunea aplicată nu corespunde calificării juridice prevăzute la art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, fiind încălcate şi prevederile art. 443 alin. (5), (6), (11).

Procesul-verbal nu este semnat de către dânsul, iar copia acestuia nu i-a fost pusă la dispoziţie.

În drept, petiţionarul a făcut referire la prevederile art. 448, 443, 445, 374, 375, 240 alin. (1), 34 alin. (3) Cod contravenţional, cât şi pct. 25, 26 din RCR şi a solicitat admiterea contestaţiei, repunerea în termen, anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 06012795 din 16.06.2023 în conformitate cu art. 445 Cod contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional sau înlocuirea sancţiunii cu avertisment şi declararea nulităţii încheierii nr. 24s-381/2024 a executorului judecătoresc Delev Olga.

În şedinţa de judecată, agentul constatator Goncear Ion, fiind citat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, prin citaţie cu aviz de recepţie, nu s-a prezentat şi nu a comunicat motivele neprezentării, astfel, cu trimitere la prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a dispus examinarea cauzei în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

În şedinţa de judecată, petiţionarul Bahu Eugeniu, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare şi de rigoare privind citarea legală pe adresa indicată în contestaţie, nu s-a prezentat şi nu a înştiinţat instanţa despre imposibilitatea de a se prezenta, fapt pentru care în temeiul art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

În context, instanţa consideră pertinentă jurisprudenţa CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (*cauza Poitrimol împotriva Franţei, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31*), or atitudinea reclamanţilor ar echivala cu o renunţare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

Prin urmare, instanţa de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanţilor la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar atât agentul constatator, cât şi făptuitorul nu s-au prezentat în instanţa de judecată, din motive necunoscute.

Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată apreciază contestaţia ca fiind depusă în afara termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (2) din Codul contravenţional şi, respectiv, urmează a fi respinsă ca fiind tardivă, din următoarele considerente.

Deci, sub aspectul naturii juridice, termenul de contestare este un termen procedural, legal şi imperativ, astfel încât nerespectarea sa atrage decăderea din exerciţiul dreptului procesual de a ataca procesul – verbal cu privire la contravenţie.

Potrivit art. 374 alin. (3) din Codul contravenţional, procesul contravenţional se

desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În acest context, instanţa notează că, pentru a depune o contestaţie, persoana este obligată să respecte anumite condiţii cumulative legate de fond şi de formă, inclusiv în partea ce ţine de termenul înaintării contestaţiei, or, dreptul de acces la justiţie nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, atât timp cât acestea sunt rezonabile şi proporţionale cu scopul urmărit.

Conform art. 448 alin. (2) – (3) din Codul contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. ***Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8)***. În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (2) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia ***poate fi repusă în termen, la cerere,*** de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia. Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.

Dat fiind că termenul legal de declarare a contestaţiei este prevăzut prin normă imperativă, rezultă că, sub aspectul exercitării dreptului de contestare a deciziei emise asupra cauzei contravenţionale, titularul poate să promoveze această cale ordinară de atac numai în interiorul intervalului de timp stabilit de lege. Altfel spus, neexercitarea contestaţiei în acest interval de timp din motive neîntemeiate duce la respingerea acesteia ca fiind tardivă.

Sancţiunea decăderii din motivul expirării termenului de contestare, nu intervine automat, ci trebuie constatată de instanţă. Legea prevede repunerea în termen a contestaţiei – un mijloc procesual prin care poate fi eliminat principiul tardivităţii exercitării contestaţiei, în cazul în care titularul contestaţiei invocă motive întemeiate privind întârzierea declarării dezacordului cu procesul–verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare.

La caz, instanţa de judecată menţionează că, la data de 16.06.2023 agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Goncear Ion a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie

seria/nr. MAI06 012795 şi decizia de sancţionare în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, ***în prezenţa făptuitorului Bahu Eugeniu, care a fost prezent la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, însă a refuzat de a semna, după cum a menţionat şi în contestaţie (f.d. 9).***

În context, instanţa reţine că, la ***25 martie 2024***, Bahu Eugeniu, a depus contestaţie în adresa Inspectoratului Naţional de Securitate Publică, solicitând anularea procesului – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 012795 din 16 iunie 2024 şi a deciziei de sancţionare din aceiaşi dată.

Pe această dimensiune, instanţa notează că pentru a depune o contestaţie, persoana este obligată să respecte anumite condiţii cumulative legate de fond şi de formă, inclusiv în partea ce ţine de termenul înaintării contestaţiei, or, dreptul de acces la justiţie nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, atât timp cât acestea sunt rezonabile şi proporţionale cu scopul urmărit.

Reieşind din textul procesului–verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată a stabilit cu certitudine că, procesul – verbal şi decizia de sancţionare au fost emise în prezenţa făptuitorului Bahu Eugeniu şi acesta cunoştea cu certitudine despre emiterea deciziei de sancţionare.

Astfel, în speţă, instanţa constată că, petiţionarul Bahu Eugeniu, dispunea de dreptul de a ataca decizia emisă asupra cauzei contravenţionale din data de la care a cunoscut despre decizia de sancţionare, fiind prezent la întocmirea acesteia – ***16 iunie 2024,*** iar termenul limită de depunere a contestaţiei este – ***01 iulie 2023 inclusiv***, însă contestaţia a fost înaintată de către Bahu Eugeniu la ***25.03.2024*** *(f.d. 4).*

Or, termenul de depunere a contestaţiei începe să curgă de la data emiterii deciziei sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă, iar refuzul de a semna procesul-verbal cu privire la contravenţie, nu denotă că acesta nu a cunoscut despre întocmirea în privinţa sa procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Mai mult, se atestă că, în conţinutul contestaţiei nu sunt oferite instanţei explicaţii temeinice şi convingătoare, precum şi n-au fost prezentate probe, din care ar rezulta că întârzierea declarării contestaţiei este motivată şi, în aşa mod, nu este demonstrată imposibilitatea de a declara contestaţia în termenul prevăzut la articolul 448 alin. (2) din Codul contravenţional, or, odată ce se constată că întârzierea termenului de declarare a contestaţiei de către contravenient nu este determinată de motive întemeiate, rezultă că nu există temei de repunere în termen a contestaţiei pentru a fi examinată în instanţa de judecată, fapt care nici nu a fost solicitat de către petiţionar.

În atare situaţie, instanţa atestă că, contestaţia depusă de Bahu Eugeniu este depusă peste termenul prevăzut de lege – situaţie juridică ce determină respingerea contestaţiei propriu – zise, ca fiind depusă peste termenul de 15 zile prevăzut la articolul 448 alin.

(1) din Codul contravenţional.

Importanţa soluţionării chestiunii cu privire la termenul procedural în procesul de judecată derivă din jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului. În Hotărârile *Popov vs Moldova din 06.02.2005 § 53*; *Melnic vs Moldova din 14.11.2006 § 40,41*; *Ciachir vs Moldova din 15.01.2008 § 45*, fiind constată o violare a articolului 6 §1 din Convenţie, Înalta Curte de la Strasbourg conchide că *„... prin neaducerea vreo unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părţi a unui act procedural, instanţele judecătoreşti au încălcat drepturile reclamanţilor la un proces echitabil*".

Totodată, se remarcă şi faptul că art. 6 §1 al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului obligă instanţele judecătoreşti să-şi motiveze hotărârile lor. În cauza *Ruiz Torija versus Spania*, (hotărâre din 9 decembrie 1994), Curtea a constatat că omisiunea instanţelor judecătoreşti de a motiva refuzul de a accepta o obiecţie potrivit căreia acţiunea era tardivă, a constituit o violare a acestei prevederi. Unul dintre aspectele fundamentale ale preeminenţei dreptului, este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanţele de judecată dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie.

În această ordine de idei, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanţele de drept descrise, instanţa de judecată conchide că, petiţionarul a contestat decizia agentului constatator cu omiterea termenului de 15 zile din momentul emiterii deciziei asupra cauzei contravenţionale, astfel încât, instanţa va respinge contestaţia declarată depusă de Bahu Eugeniu împotriva procesului – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 012795 din 16 iunie 2023 şi a deciziei de sancţionare din aceiaşi dată, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP Goncear Ion, în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, ca fiind depusă în afara termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

Totodată, având în vedere faptul că, contestaţia declarată de Bahu Eugeniu este una tardivă, instanţa nu se va mai expune asupra celorlalte motive invocate de autorul contestaţiei.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (2) pct. 2), 448, 460 şi 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge contestaţia depusă de ***Bahu Eugeniu*** împotriva procesului – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 012795 şi a deciziei de sancţionare din 16 iunie 2023, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Goncear Ion, în baza art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, ***ca fiind tardivă***.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile,

prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
judecător Lilia Lupaşco

Copia corespunde originalului,
judecător Lilia Lupaşco